



SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas ētikas kodekss



SATURS

1. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI	3
2. ĒTIKAS PAMATPRINCIPI	3
3. DARBINIEKA TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	5
4. ĒTIKAS KODEKSA NORMU PĀRKĀPUMU IZSKATĪŠANA	6
5. ATBILDĪBA	7
6. NOBEIGUMA JAUTĀJUMI	7

1. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas ētikas kodeksa (turpmāk – Ētikas kodekss) mērķis ir definēt profesionālās ētikas un uzvedības normas, kas ir saistošas visiem Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) darbiniekiem, pildot darba pienākumus, savstarpējā saskarsmē, kā arī sadarbībā ar citām institūcijām, komersantiem, sabiedrību, neatkarīgi no ieņemamā amata vai darba tiesisko attiecību ilguma, aizstāvot lietotāju intereses un veicinot sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību.
2. Situācijās, kas nav minētas Ētikas kodeksā, darbinieks rīkojas saskaņā ar vispārpieņemtajiem uzvedības un morāles principiem.
3. Darbinieks ar savu rīcību un darba organizāciju veicina Ētikas kodeksa pamatprincipu un vispārpieņemto uzvedības normu ievērošanu.

2. ĒTIKAS PAMATPRINCIPI

1. Neatkarība un neitralitāte:

- 1.1. darbinieks ir neatkarīgs un neitrāls savos spriedumos, tomēr viņa lēmumiem un rīcībai jāatbilst Latvijas Republikas Satversmei, likumam "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un citiem normatīvajiem aktiem;
- 1.2. darbinieks savu profesionālo darbību veic un lēmumus pieņem neatkarīgi no viņa piederības politiskajām un sabiedriskajām kustībām vai organizācijām, norobežojoties no personīgajām interesēm un ārējās ietekmes;
- 1.3. neatkarība un neitralitāte ir priekšnoteikums Regulatora kopējā tēla veidošanai sabiedrībā.

2. Objektivitāte un laba pārvaldība:

- 2.1. darbinieka objektivitāte ir vienlaikus gan priekšnoteikums, gan līdzeklis sabiedrisko pakalpojumu lietotāju un sniedzēju interešu līdzsvarošanai;
- 2.2. darbinieks jautājumus skata pēc būtības, ņemot vērā objektīvi pārbaudītu informāciju, faktus, kā arī ievērojot normatīvos aktus;
- 2.3. darbinieks nelieto demagoģiskus apgalvojumus, kā arī nepieļauj tādu uzvedību, kas traucē jautājuma konstruktīvu izskatīšanu.

3. Atklātība un lojalitāte:

- 3.1. darbinieks savā profesionālajā darbībā ievēro caurspīdīgumu un atklātību pret sabiedrību, ciktāl tas nav pretrunā ar konfidencialitātes nosacījumiem un privātumu;
- 3.2. darbinieks savos publiskajos izteikumos ir lojāls pret Regulatoru un tā darbības mērķiem, koleģiālajām attiecībām un korporatīvo kultūru – vērtību kopumu, ko ciena visi darbinieki un kas veido pozitīvu tēlu sabiedrībā;
- 3.3. Regulators respektē darbinieka privātumu un neierobežo darbinieka privātās aktivitātes ārpus darba laika, ja darbinieka aktivitātes netraucē profesionāli pildīt amata pienākumus, nekompromitē vai neveido negatīvu Regulatora tēlu;
- 3.4. darbinieks ievēro konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kas nonākusi viņa rīcībā, pildot amata pienākumus.

4. Taisnīgums un godprātība:

- 4.1. taisnīgums ir darbinieku savstarpējo attiecību norma. Regulatorā vērtē darbinieka rīcību un sekas, nevis personību un nodomus;
- 4.2. taisnīgums ir viens no priekšnoteikumiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju interešu līdzsvarošanai ar visas sabiedrības interesēm;
- 4.3. taisnīga attieksme komunikācijā ar sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem ir obligāta darbinieka profesionālās ētikas sastāvdaļa;
- 4.4. taisnīgs darbinieka novērtējums ietver gan pozitīvu, gan negatīvu vērtējumu;
- 4.5. darbinieks savus amata pienākumus pilda godprātīgi, neizmantojot ieņemamā amata stāvokļa priekšrocības personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai;
- 4.6. darbinieks, pildot amata pienākumus, rīkojas tā, lai Regulatora definētie mērķi tiktu sasniegti iespējami efektīvi.

5. Vienlīdzība:

- 5.1. darbinieks pret visiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem izturas vienlīdzīgi, nevienam īpašu labvēlību neizrādot;
- 5.2. darbinieks, pildot savus tiešos pienākumus, nedrīkst izmantot nekādas privilēģijas un izņēmumus, ja tie nav noteikti normatīvajos aktos.

1. Darbiniekam ir pienākums:

- 1.1. ievērot profesionālo ētiku, cienīt Regulatora korporatīvās vērtības un darba kultūru:
 - 1.1.1. būt uzmanīgam klausītājam un runātājam;
 - 1.1.2. rūpīgi pārdomāt savus izteikumus, nelietot vārdus, žestus un mājienu, kas neatbilst lietišķai attieksmei vai arī var aizskart citus darbiniekus (turpmāk – kolēģi);
- 1.2. izvairīties no konfliktiem Regulatorā un ārpus tā, konflikta rašanās gadījumā konstruktīvi to risināt;
- 1.3. izturēties pret Regulatora īpašumu ar rūpību un gādību;
- 1.4. uzturēt savstarpējas koleģiālas attiecības;
- 1.5. neizmantojot savtīgos nolūkus koleģiālās padotā un vadītāja attiecības, kolēģu nekompetenci, kļūdas vai pieredzes trūkumu;
- 1.6. lietišķā kontaktā ar sabiedrību un mediju pārstāvjiem vienmēr atklāt savu vārdu, uzvārdu un iestādi, kuru viņš pārstāv;
- 1.7. publiskajos izteikumos skaidri definēt, vai pauž savu personisko vai Regulatora viedokli;
- 1.8. atzīt neētisku rīcību vai nekorektu polemiku un labot savas kļūdas;
- 1.9. informēt kolēģus par profesionāli aktuāliem jautājumiem un dalīties pieredzē, kas varētu būt noderīga arī kolēģiem;
- 1.10. ar korektu uzvedību un ārējo izskatu veicināt uzticēšanos Regulatora tēlam;
- 1.11. izvairīties no situācijām, kas rada divdomīgu vai pretrunīgu iespaidu;
- 1.12. veicināt savu un kolēģu profesionālo izaugsmi;
- 1.13. nepieļaut intrigas, dažādu grupējumu veidošanos un favorītisma izpausmes;
- 1.14. apzināties, ka precizitāte liecina par cieņu un uzmanību pret kolēģiem;
- 1.15. personiski atbildēt par padomes sēžu, darba apspriežu un citu oficiālu pasākumu efektīvu un konstruktīvu norisi;
- 1.16. diskutēt par jautājumiem savstarpējas cieņas, atklātības, sapratnes un koleģialitātes gaisotnē, ņemot vērā diskusijas dalībnieku izteikto viedokli, nevienu personiski neaizskarot un neaizvainojot;
- 1.17. ļaut kolēģiem pilnībā izteikties:
 - 1.17.1. nepārtraukt runātāju, kamēr kolēģis izsaka vai argumentē savu viedokli;
 - 1.17.2. uzklausa argumentus, kas ir atšķirīga viedokļa pamatā, izprast un pārdomāt teikto, un tikai tad oponent, ja tas nepieciešams;

- 1.18. apliecināt atbildīgu un pozitīvu attieksmi par galarezultātu – aktīvi piedalīties dokumentu sagatavošanā un apspriešanā;
- 1.19. izvairīties no situācijām, kurās varētu rasties interešu konflikts vai korupcijai labvēlīgi apstākļi;
- 1.20. ar savu personisko uzvedību veicināt kolēģu atbildīgu attieksmi pret tiešajiem darba pienākumiem.

2. Darbiniekam ir tiesības:

- 2.1. pieņemt patstāvīgus lēmumus vai piedalīties lēmumu pieņemšanā atbilstoši savai kompetencei;
- 2.2. brīvi izteikt, argumentēti aizstāvēt savu viedokli savas kompetences robežās;
- 2.3. izrādīt iniciatīvu darbības vai procesa uzlabošanai;
- 2.4. uz privātās dzīves neaizskaramību;
- 2.5. atteikties izpildīt vadītāja dotos uzdevumus, ja tie ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem;
- 2.6. saņemt atbilstošu paveiktā darba novērtējumu un cieņas apliecinājumu.

4. ĒTIKAS KODEKSA NORMU PĀRKĀPUMU IZSKATĪŠANA

- 1. Sūdzības par darbinieka neētisku rīcību vai rīcību, kas ir pretrunā Ētikas kodeksa pamatprincipiem (turpmāk – iesniegums), iesniedz priekšsēdētājam.
- 2. Priekšsēdētājs ar rīkojumu izveido Ētikas komisiju, kas izskata iesniegumu ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.
- 3. Ētikas komisijas sastāvā iekļauj piecus darbiniekus. Ētikas komisijas locekļi ar balsu vairākumu no sava vidus ievēlē Ētikas komisijas priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru.
- 4. Ētikas komisija lēmumu pieņem ar komisijas locekļu balsu vairākumu. Vienādu balsu skaita gadījumā izšķirošā ir Ētikas komisijas priekšsēdētāja balss.
- 5. Regulators nerada nelabvēlīgas sekas darbiniekam, kurš ir iesniedzis iesniegumu par Ētikas kodeksa pārkāpumu.
- 6. Ētikas komisija var noteikt citu sēdes laiku, ja līdz nākamajai sēdei nepieciešams iegūt papildu informāciju un to objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams izdarīt divu nedēļu laikā.

7. Ētikas komisija konstatēto, secināto, kā arī ieteikumus un lēmumu detalizēti atspoguļo sanāksmes protokolā, kuru paraksta Ētikas komisijas priekšsēdētājs un sekretārs.
8. Ja darbinieka rīcība ir pretrunā ar Ētikas kodeksā noteiktajām normām, saskaņā ar Ētikas komisijas lēmumu Regulators var uzsākt disciplinārlietu atbilstoši Regulatora iekšējiem normatīvajiem aktiem un Darba likumu.
9. Ētikas komisijas lēmumu var apstrīdēt Regulatora priekšsēdētājam.

5. ATBILDĪBA

1. Darbinieks normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atbild par nekorektas informācijas izpaušanu, kas ir nepatiesa un rada negatīvu ietekmi uz Regulatora tēlu.
2. Darbinieks atbild par Ētikas kodeksā noteikto normu ievērošanu.
3. Darbinieks atbild individuāli un atbilstoši konkrētam nodarījumam, ņemot vērā savu atbildības pakāpi, kompetenci, prasmes un amatu.

6. NOBEIGUMA JAUTĀJUMI

1. Cilvēkresursu attīstības un pārvaldības nodaļa nodrošina darbinieku iepazīstināšanu ar Ētikas kodeksu.
2. Atzīt par spēku zaudējušu ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2003.gada 5.februāra protokolu Nr.8 (104) apstiprināto dokumentu "Ētikas kodekss".
3. Ētikas kodekss stājas spēkā 2018.gada 5.novembrī.